

برنامه‌های فیلارمونیک سپهر در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

امید آزادگان

پیشگفتار

در گزارش پیشین اینجانب مندرج در جلد دوم سالنامه موسیقی کرمان (صفحات ۱۴۴ تا ۱۵۱) تحت عنوان "از گروه موسیقی تلفیقی تا فیلارمونیک سپهر" به شکلی مختصر به فعالیت‌های فیلارمونیک سپهر تا پایان سال ۱۴۰۱ پرداخته شد. در گزارش پیش‌رو نیز به شکلی مختصر به برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و اجرایی این فیلارمونیک طی سال‌های ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴ اشاره‌ای مختصر خواهد شد. امیدوارم متن پیش‌رو مورد توجه شما مخاطب گرانقدر و فرهیخته قرار گیرد.

اعطای بورسیه‌های آموزشی

از بهار ۱۴۰۲ به منظور توسعه موسیقی ارکسترال و آنسامبل‌نوازی در بین هنرجویان موسیقی کلاسیک و ایجاد و گسترش پایه ارکسترهای دارای سطح قابل قبول در آینده، و همچنین حمایت از دوست‌داران موسیقی کلاسیک که امکان پرداخت هزینه‌های بالاتر در امر آموزش را ندارند، فیلارمونیک سپهر اقدام به اعطای سالیانه سه بورسیه آموزش رایگان برای سازهای ویلن، ویولا و ویلنسل نمود. بورسیه‌های مرتبط با سازهای ویولا و ویلنسل بدون شرط سنی و برای ساز ویلن با شرط سنی زیر ۱۳ سال برقرار گردیدند. این بورسیه شامل یک سال آموزش رایگان برای هنرجویان پرتلاشی بود که می‌توانستند رضایت مربی خود را در روند آموزش حفظ کنند. این بورسیه به صورت آموزش نیم‌بها در سال‌های بعد نیز قابل تمدید بود. بدین شکل امکان تهیه ساز جدید و شرکت در کلاس‌ها برای تعدادی از هنرجویان علاقه‌مند به موسیقی کلاسیک فراهم گردید.

از این میان تعداد ۵ بورسیه موفق تا زمان نگارش این گزارش اهدا گردیده است که حاصل آن پرورش سه نوازنده ویولا و دو نوازنده ویلنسل می‌باشد. همچنین از بورسیه‌های اعطا شده یک بورسیه ویولا و دو بورسیه ویلنسل تا کنون ناموفق بوده‌اند. این بورسیه‌ها تحت عناوین پرفسور ستاره ناژفر (ساز ویلن)، ایران روزبه (ساز ویولا) و فریبرز آزادگان (ساز ویلنسل) اهدا می‌گردند. این عناوین به دلیل کمک شایان این افراد نیک‌اندیش به امر آموزش و شکل‌گیری فیلارمونیک سپهر نام‌گذاری شده است.

نوازندگان پرورش‌یافته در قالب این بورسیه‌ها تا کنون در برنامه‌های آموزشی یا اجرایی بسار متعددی نقش‌آفرینی داشته‌اند و توانسته‌اند نظر مثبت همکاران خود را در پروژه‌های مورد همکاری به خوبی جلب نمایند.

این برنامه بورسیه در سال‌های آینده نیز برای هنردوستان کرمانی ادامه خواهد داشت و برای ثبت‌نام و حضور در این برنامه می‌توانید با فیلارمونیک سپهر یا شخص بنده (امید آزادگان) در تماس باشید. هنردوستان عزیز پس از انجام مصاحبه و مشاوره برای داشتن بورسیه آموزشی انتخاب شده و در صورت رضایت مدرس و اعضای فیلارمونیک سپهر بورسیه‌های آموزشی آن‌ها ادامه‌دار خواهد بود. ارزش این بورسیه در سال ۱۴۰۴ حداقل بیست و چهار میلیون تومان برای هر شخص بوده است. برای اعضای پیشین و دارندگان بورسیه‌های آموزش این مقدار به رقم ماهیانه بالغ بر چهارده میلیون تومان می‌رسد.

آموزش ضبط در استودیو و همیاری در ضبط و تولید آثار موسیقایی

برنامه‌های آموزشی برای نوازندگان عضو فیلارمونیک سپهر در فعالیت‌های اجرایی خلاصه نمی‌شود. از جمله آموزش‌های لازم برای نوازندگان داشتن تجربه لازم در ضبط‌های استودیویی است. همراهی و راهنمایی نوازندگان جوان برای دستیابی به این تجربه‌ها می‌تواند کیفیت تولید و ضبط آثار در شهر کرمان را به شدت افزایش داده و تا حد بسیار زیادی از وابستگی موسیقایی شهر کرمان به مراکز بزرگ‌تر هنری بکاهد. در کنار ایجاد تجربه برای نوازندگان جوان، ایجاد امکان برای آهنگ‌سازان جوان جهت ضبط آثارشان نیز می‌تواند کمک بزرگی به رشد و توسعه فعالیت‌های هنری مرتبط با موسیقی

باشد. در این راستا ضبط قطعاتی از دوئت‌های هورن اثر موتزارت K487 که توسط اینجانب برای آنسامبل زهی تنظیم شده بود تا حدی توانست تجربه خوبی برای برخی از نوازندگان جوان ما باشد. در ادامه فعالیت‌ها شرکت در ضبط آلبوم‌ها و تک آهنگ‌های آهنگ‌سازان بومی نیز در دستور کار این فیلارمونیک قرار داشته است.

برگزاری دوره‌های آنسامبل و تمرین ضبط‌های تصویری در پایان هر دوره

برای رسیدن به اجراهای قابل قبول در موسیقی کلاسیک لازم است تا هنرجویان از ابتدای کار با شرکت در دوره‌های متعدد آنسامبل نوازی به اشکال مختلفی از این هنر آشنا شوند. فیلارمونیک سپهر همواره تلاش داشته است تا این موقعیت را برای نوآموزان جوان موسیقی کلاسیک فراهم آورد. نوازندگان زهی آرشیوای این فیلارمونیک در کنار نوآموزان قرار گرفته و سال‌های متمادی تجربیات خود را در اختیار نوآموزان قرار می‌دهند. در هر دوره آموزشی رپرتواری متناسب با سطح هنرجویان انتخاب یا نگارش می‌شود و پس از تکمیل آرایه مطالب لازم و جمع‌بندی، رپرتوار در یک اجرای زنده به صورت رسییتال به مخاطبین آرایه شده یا با ضبط ویدئو از اجرای زنده دوره به پایان می‌رسد.

در طی سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ دوره‌های آنسامبل به شرح زیر به اتمام رسیدند:

آذرماه ۱۴۰۱، به دلیل همه‌گیری کوید ۱۹، ضبط ویدئوی پایان دوره به صورت ۵ قطعه از دوئت‌های موتزارت برای هورن K487 که برای آنسامبل چهار صدای زهی آرشیوای بازنویسی شده است.

خرداد ماه ۱۴۰۲، به دلیل همه‌گیری کوید ۱۹، ضبط ویدئوی پایان دوره با رپرتواری از موسیقی متن فیلم و قطعاتی برای فلوت و آنسامبل زهی اثر ژوزف هایدن.

دی ماه ۱۴۰۲، رسییتال آموزشی هنرجویان زهی آرشیوای در قالب دوئت‌ها، کوارتت‌های زهی و قطعاتی برای پیانو و سازهای زهی آرشیوای از آهنگسازانی چون باخ، موتزارت، شوبرت، شومان، هندل، آلبینونی و ...

اسفندماه ۱۴۰۲، رسییتال آموزشی هنرجویان زهی آرشیوای در کنار آنسامبل زهی، رپرتواری متشکل از آثار زهی آرشیوای که برای همراهی با آنسامبل بازنویسی شده‌اند.

فروردین ماه ۱۴۰۳، ضبط ویدئو در قالب رپرتواری برای آنسامبل چهار صدایی زهی آرشیوای و

پیانو با همراهی آنسامبل زهی از آهنگ‌سازی چون باخ، دورژاک، بلوخ، پاگانینی، کالج و
اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، رسییتال آموزشی هنرجویان زهی آرشه‌ای در قالب رپرتواری برای آنسامبل چهار صدایی زهی آرشه‌ای و پیانو با همراهی آنسامبل زهی از آهنگ‌سازی چون باخ، دورژاک، بلوخ، پاگانینی، کالج و

تیرماه ۱۴۰۳، رسییتال آموزشی هنرجویان پیانو در کنار آنسامبل زهی، رپرتواری متشکل از آثار پیانو که برای همراهی با آنسامبل بازنویسی شده‌اند.

شهریور ماه ۱۴۰۳، رسییتال آموزشی هنرجویان زهی آرشه‌ای در کنار آنسامبل زهی، رپرتواری متشکل از آثار زهی آرشه‌ای که برای همراهی با آنسامبل بازنویسی شده‌اند.

دی ماه ۱۴۰۳، رسییتال موسیقی کلاسیک برای ویلن و آنسامبل زهی.

شهریور ماه ۱۴۰۴، رسییتال آموزشی هنرجویان پیانو در کنار ارکستر مجلسی، رپرتواری متشکل از آثار پیانو که برای همراهی با آنسامبل بازنویسی شده‌اند.

مهر ماه ۱۴۰۴، رسییتال آموزشی هنرجویان زهی آرشه‌ای در کنار آنسامبل زهی، رپرتواری متشکل از آثار زهی آرشه‌ای که برای همراهی با آنسامبل بازنویسی شده‌اند.

مهرماه ۱۴۰۴، کنسرت موسیقی کلاسیک ارکستر مجلسی با اجرای آثاری از ویوالدی، آکلای، موتزارت، بریتن و جنکینز...

مهرماه ۱۴۰۴، کنسرت ارکستر مجلسی همراه با گروه کر فیلارمونیک سپهر و سازهای مهمان (هارپ، پیانو، گیتار، هارمونیکا و ...)، موسیقی متن فیلم با اجرای آثاری از موریکونه، روتا، منفردزاده و ...
 ضمناً برنامه اجرای ماهیانه از آبان ماه ۱۴۰۴ ارکستر مجلسی و کوارتت‌های زهی با سازهای مهمان از رپرتوار موسیقی کلاسیک در دستور کار آموزشی فیلارمونیک سپهر قرار گرفته است.

کارگاه‌های مبانی موسیقی و شب‌های موسیقی

در روند آموزش‌های آکادمیک فیلارمونیک سپهر، دانش نظری همواره از اهمیت بسیار ویژه‌ای برخوردار بوده است. ارایه مناسب موسیقی، بدون داشتن دانش نظری صحیح تقریباً غیرممکن به نظر می‌رسد. لذا، در کنار برنامه‌هایی که توسعه دانش و تجربه نوازندگی را برای نوازندگان به ارمغان

می‌آورد، همواره کارگاه‌های دروس تئوری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. از این رو ماه‌های متمادی به صورت هفتگی کارگاه‌هایی با محوریت دروس سلفژ و تربیت شنوایی، تئوری موسیقی، هارمونی، فرم و آنالیز، تاریخ موسیقی و ... برای اعضا برگزار شده است.

برنامه شب‌های موسیقی هم این‌بار به صورت ارایه‌های خلاصه‌شده یا مفصل شامل تاریخ موسیقی از دوران باستان تا ظهور رنسانس در اروپا توسط هنرجویان فیلارمونیک سپهر در شب‌های پاییزی ۱۴۰۳ ارایه گردید که خوشبختانه با استقبال مناسبی از سوی اعضا و حتی هنردوستان غیرعضو مواجه شد (سایر برنامه‌های مرتبط با شب‌های موسیقی در دیگر مقالات مندرج در سالنامه موسیقی کرمان قابل پیگیری می‌باشند).

کارگاه‌ها و مستر کلاس‌های نوازندگی

در ادامه برنامه‌های آموزشی برای استفاده بهتر نوازندگان تحت آموزش فیلارمونیک سپهر از تجربیات اساتید جهانی موسیقی، همواره بر حسب نیاز کارگاه‌های آنلاین با نوازندگان و مدرسان خبره موسیقی کلاسیک در سایر کشورها برگزار می‌شود. در تابستان و پاییز ۱۴۰۲ دو کارگاه ارزشمند آنلاین نوازندگی ویلن و ویولا با حضور پروفسور ستاره ناژفر-نحوی مدرس مدرسه موسیقی گولدا و کنسرواتوار شوبرت در وین برگزار گردید. همچنین کارگاه آنلاین و ارزشمند نوازندگی در آنسامبل در شهریور ۱۴۰۲ با حضور پروفسور رضا ناژفر مدرس فلوت در موتزارتیوم اینسبورگ، مدرسه موسیقی گولدا در وین و ... و همچنین پروفسور ستاره ناژفر-نحوی بر رپرئواری از آثار موتزارت و هایدن در فیلارمونیک سپهر برگزار گردید.

در آذرماه ۱۴۰۳ بر حسب نیاز نوازندگان ویولای فیلارمونیک سپهر مسترکلاس تخصصی نوازندگی و تدریس ویولا با حضور مربیان و نوازندگان فیلارمونیک سپهر به صورت آنلاین با اکاترینا گادایوا نوازنده و مدرس ویولا (فارغ التحصیل کنسرواتوار کورساکوف سن پترزبورگ و نوازنده فیلارمونیک دبی) با محوریت آثاری از باخ، وراچینی و ... با هدف آمادگی شرکت در آزمون‌های عملی و تکیه بر متد روس در تمرین و نوازندگی در فیلارمونیک سپهر برگزار گردید.

لحظه‌های جذاب موسیقی

در روند توسعه برنامه‌های آموزشی و در ترکیب دانش‌نظری با مبانی عملی و اجرایی موسیقی، برنامه‌ای در چندین هفته متوالی در پاییز و زمستان ۱۴۰۲ و بهار ۱۴۰۳ توسط اعضای فیلارمونیک سپهر تحت عنوان "لحظه‌های جذاب موسیقی" برگزار گردید. در این سلسله برنامه‌ها در ابتدای هر جلسه مبانی نظری موسیقی عنوان می‌گردید و قطعاتی ساده از لحاظ تئوری، هارمونی و فرم آنالیز می‌شدند. در ادامه آن قطعه با تفاسیر متعدد و یا جابجایی لایه‌ها توسط نوازندگان به اجرا در می‌آمد تا شنوندگان بتوانند به درک شنیداری صحیح‌تری از مبانی نظری موسیقی دست پیدا کنند.

این سلسله برنامه‌ها یک هفته درمیان در خانه موسیقی سپهر و در هفته‌های دیگر در آکادمی موسیقی بتهوون یا آموزشگاه موسیقی بسطامی برگزار می‌گردید. هدف از جابجایی مکان این برنامه‌ها ایجاد تنوع در فضای اجرا برای هنرجوها و ایجاد تجربه اجرای بیشتر و در کنار آن تشویق سایرین در آکادمی‌های متفاوت به حضور و استفاده از این فضا برای دریافت آموزش‌های بنیادین موسیقی بود.

همکاری با هنرهای نمایشی

از دیگر فعالیت‌های انجام شده در فیلارمونیک سپهر، همراهی و همیاری در تولید برنامه‌های مرتبط با هنرهای نمایشی بوده است. در زمستان ۱۴۰۲ با همکاری با آقای محمود عزیزالهی، کارگردان جوان کرمانی در مشاوره و ساخت فیلم کوتاه فالش جهت شرکت در جشنواره فیلم کوتاه رفسنجان، بخشی از اعضا و امکانات فیلارمونیک سپهر در اختیار این هنرمند و همکارانش قرار گرفت.

در پی رضایت تیم ساخت فیلم کوتاه فالش از همکاری با مجموعه فیلارمونیک سپهر، پیشنهاد همکاری با تئاتر سوختن‌ها بر اساس نمایشنامه بانوی آوازه‌خوان به کارگردانی محمدعلی فردین‌فر، جهت امور ساخت و اجرای موسیقی متن همراه با تئاتر به فیلارمونیک سپهر ارایه گردید. با همکاری اعضای این انجمن در طی تقریباً ۲۰ شب اجرای این تئاتر، موسیقی زنده به بخش جذابی از این اجرا بدل شد و این اجرا که مورد توجه مخاطبین قرار گرفته بود توانست در زمان خود به پرفروش‌ترین تئاتر در شهرستان‌ها تبدیل شود. خوشبختانه موسیقی در این تئاتر توانست به ایجاد مخاطبین جدید که حتی چندین مرتبه از تئاتر دیدن کردند، کمک قابل‌توجهی نماید. بخش‌هایی از موسیقی

متن این تئاتر در آلبوم رخداد نیز ضبط و به مخاطبین عزیز ارایه گردید.

برنامه توسعه موسیقی آکادمیک

در بهار و تابستان ۱۴۰۳ به منظور افزایش سطح دانستنی‌های نظری و ارتباط آن با علم اجرای موسیقی در بین عموم نوازندگان کرمانی، برنامه توسعه موسیقی آکادمیک در فیلارمونیک سپهر در دستور کار قرار گرفت. این برنامه شامل دروسی چون مبانی نظری، سلفژ و تربیت شنوایی، هارمونی و تاریخ موسیقی بود که خوشبختانه با استقبال خوبی از سوی هنرجویان موسیقی مواجه شد و ادامه برنامه به دلیل سفر تحصیلی بنده با اختلال مواجه گردید.

کارگاه‌های در کنار هم

به منظور ارتقای سطح فنی نوازندگان عضو فیلارمونیک سپهر و همچنین ارتقای دانش نوازندگی سازه‌های زهی آرشه‌ای در شهر کرمان در تابستان ۱۴۰۴ کارگاه‌های هفتگی ۱۲ ساعته (چهار روز در هر هفته و روزانه ۳ ساعت) به منظور اشتراک تجربه در قالب مرور رپرتوار متد سنتی آموزش زهی آرشه‌ای و متد سوزوکی در محل فیلارمونیک سپهر برگزار گردید. در این کارگاه‌ها تکنیک‌های اساسی و پایه در نوازندگی سازه‌های ویلن و ویولا در کتاب‌های آمادگی و جلد ۱ متد سوزوکی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و شرکت کنندگان در کارگاه برای ارزیابی در هفته دوم مهرماه در آزمون پایانی دوره‌ها شرکت خواهند کرد. عملکرد کارگاه‌ها از سوی شرکت کنندگان بسیار مثبت ارزیابی شده و از نظر برگزارکنندگان نیز تأثیر مثبت آن در سطح تکنیک شرکت کنندگان چشم‌گیر بوده است.

مرور رپرتوارهای آموزشی از سطوح پایین یکی از بنیادی‌ترین تکنیک‌های آموزشی در متد سوزوکی است که در هربار تکرار تلاش می‌شود تا سطح توانایی‌ها و کیفیت اجرا به شکلی قابل توجه افزایش یابد.

شروع آموزش ویلن و ویولا به روش زبان مادری

یکی از مهم‌ترین حلقه‌ها در توسعه و گسترش آموزش آکادمیک جذب کودکان خردسال به مکاتب آموزشی موسیقی است. یکی از بهترین و جهان‌شمول‌ترین این متدها، روش زبان مادری است که توسط دکتر شین ایچی سوزوکی در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم پایه‌گذاری شده است.

در تابستان ۱۴۰۴ با آغاز اصولی این متد آموزشی تحت تأیید انجمن سوزوکی اروپا توانسته‌ایم تا کودکان خردسال کرمانی را هم به روشی متناسب‌تر با این متد آشنا و تحت آموزش قرار دهیم. ضمن قدردانی از همراهی شما مخاطب گرانقدر، امیدواریم تا بتوانیم در سال‌های پیش رو شاهد شکوفایی هر چه بیشتر و گسترش آموزش و دریافت آکادمیک موسیقی در شهر و استان کرمان باشیم.

